

præsters forkyndelse er underlagt samme vilkår som tjenestemandsansatte præster.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Mulighed for lokal finansiering af præsteløn

I folketingssamlingen 2005/06 fremsatte kirkeministeren et forslag til ændring af lov om folkekirken økonomi, som blandt andet skulle give mulighed for lokal finansiering af præstestillinger¹⁾.

Da forslaget om lokal finansiering af præstestillinger havde en sammenhæng med den debat om opgavefordelingen mellem sogn, provsti og stift, som den af kirkeministeren nedsatte strukturarbejdsgruppe satte i gang i januar 2006, blev den nævnte ændring af lov om folkekirken økonomi udsat til senere behandling ved ændringsforslag af 20. februar 2006.

Med dette lovforslags § 1, nr. 1, bliver forslaget om, at der skal være mulighed for lokal finansiering af præstestillinger, genfremsat.

Med denne genfremsættelse ønsker regeringen at styrke kompetencerne til at disponere lokalt. Det forhold, at menighedsrådene har frihed til at disponere midler til ansættelse af kirkefunktionærer, men ikke til præster, har ført til en skæv udvikling i folkekirken. Således har der fra 1996 til 2005 været en vækst i de reale udgifter til kirkefunktionærer på ca. 20 %, mens udviklingen i de reale udgifter til præster har været ca. 4 %.

Det har gennem årene været kritiseret, at menighedsråd ikke har haft mulighed for at opprioritere den præstelige betjening i sognene, men udelukkende har kunnet prioritere »mursten« eller kirkefunktionærer. Dette har bl.a. betydet ansættelse af sognemedhjælpere som en slags erstatning for den præst, det ikke var muligt at ansætte.

Der er endvidere gennem de senere år i øget omfang opslået og besat stillinger, der kombinerer en ansættelse som præst med en ansættelse som sognemedhjælper.

Både Den danske Præsteforening og Foreningen af Sognemedhjælpere i Danmark har udtrykt bekymring over denne udvikling. I en henvendelse til kirkeministeren fra marts 2005 har de to foreninger således peget på, at disse kombinerede stillinger som præst/sognemedhjælper er en problematisk måde at løse behovet for flere præstestillinger på. En person, der er ansat i en kombinationsstilling, vil altid have to arbejdsgivere – nemlig Kirkeministeriet og menighedsrådet. Disse er ud fra almindelige ansættelsesregler nemme at skille, men det er foreningernes erfaring, at stillingerne i det daglige arbejde er umulige at skille fra hin-

anden, idet der er sammenfaldende profil, blandt andet inden for kirkelig undervisning og diakoni.

Det kan endvidere anføres, at såfremt der bliver tale om afsked fra den ene del af stillingen, vil det i realiteten gøre ansættelsen i den tilbageværende del af stillingen uholdbar.

Kirkeministeriet har med hjemmel i dispensationsbestemmelsen i lov om menighedsråd § 43 i seks tilfælde givet tilladelse til, at der kunne oprettes præstestillinger finansieret af lokale midler.

Der er tale om forsøgsordninger af varierende længde, hvor Kirkeministeriet er ansættelsesmyndighed, og hvor ansættelse foretages efter indstilling fra menighedsrådet, jf. bestemmelserne i lov om ansættelse i stillinger i folkekirken m.m.

Med dette lovforslags § 1, nr. 1, gives der en generel mulighed for, at menighedsrådene kan finansiere løn, pensionsbidrag og godtgørelser til overenskomstsansatte sognepræster i nye stillinger oprettet af kirkeministeren efter ansøgning fra menighedsråd og med tilslutning fra provstiudvalg og biskop. Herved imødekommes ønsket om at kunne tilføre yderligere præsteressourcer, ligesom de ovenfor nævnte problemer med kombinationsstillingerne undgås.

Forslaget er en ren finansieringsbestemmelse. Forslaget berører således ikke biskoppernes ret og pligt til gennem fordelingen af de stillinger, der finansieres af finansloven og fællesfonden, at sørge for, at samtlige områder af landet har den nødvendige gejstlige betjening. Biskoppernes pligt hviler på delegation fra kirkeministeren, og biskoppen skal ved fordelingen af stillingerne både tage hensyn til kirkens behov og demografiske forhold.

Den foreslåede bestemmelse vedrører alene nye stillinger ud over det antal stillinger, der finansieres af staten og fællesfonden, og som fastsættes på de årlige finanslove. Aktuelt har biskopperne i 2006 ansvaret for fordelingen af 2010 årsværk fordelt med 1910 sognepræster/provster og 100 særpræster. Dette forslag vedrører således alene stillinger ud over disse stillinger.

For at skabe sikkerhed for den budgetmæssige dækning af udgifterne til lokal finansiering af en præstestilling er det en forudsætning, at provstiudvalget kan anbefale, at der oprettes en sådan stilling.

Biskoppen har det gejstlige tilsyn med stiftets præster og menigheder og har som nævnt ansvaret for fordelingen af de gejstlige ressourcer i stiftet. Det vil derfor tillige være en forudsætning, at biskoppen kan anbefale oprettelsen af en sådan lokalt finansieret præstestilling, herunder stillingens nærmere indhold. Det bør indgå som et element i biskoppens vurdering, om